

SIEĆ NA RZECZ
INNOWACJI W ROLNICTWIE
I NA OBSZARACH WIEJSKICH

Krajowa Sieć
Obszarów Wiejskich

Program
Rozwoju
Obszarów
Wiejskich
na lata 2014-2020

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Materiał opracowany przez Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Warszawie

Materiał współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

Institucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Operacje zrealizowane przez
Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie
i Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego
w ramach Planu Operacyjnego Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich na lata 2018-2019
w zakresie Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich
LISTOPAD – GRUDZIEŃ 2018 r.

Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie
Oddział w Warszawie
Zespół Innowacji w Rolnictwie ds. obsługi SIR

ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
Tel. 22 623 28 49
<http://sir.cdr.gov.pl>
e-mail: warszawa@cdr.gov.pl

www.facebook.com/SiecSIR
www.twitter.com/SIR_siec

Opracowano na podstawie informacji udostępnionych na stronach internetowych Wojewódzkich Ośrodków Doradztwa Rolniczego oraz informacji przekazanych do CDR w Brwinowie Oddział w Warszawie drogą elektroniczną

Spis treści

1.	Sieciowanie Partnerów SIR.....	2
2.	III Forum Wiedzy i Innowacji	4
3.	Innowacyjne proekologiczne metody zwalczania chorób odglebowych w uprawie papryki pod osłonami.....	5
4.	Innowacje w produkcji trzody chlewnej.....	6
5.	Spotkanie informacyjno – szkoleniowe dla brokerów innowacji oraz pracowników CDR i ODR wspierających prace związane z wdrażaniem działania „Współpraca”	8
6.	Poszukiwanie partnerów do działania "Współpraca", inspirowane ekologią.....	9

1. Sieciowanie Partnerów SIR

Organizator: Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Warszawie

Data: 13-14 listopada 2018 r.

Miejsce: Warszawa

Forma: konferencja

Opis:

W wydarzeniu wzięło udział ponad 120 uczestników, w tym przedstawiciele rolników, świata nauki i biznesu, doradztwa rolniczego, a także instytucji wspierających rozwój polskiego rolnictwa takich jak KOWR czy ARiMR.

Podczas konferencji bardzo duży nacisk położono na realizację paneli sieciujących, które umożliwiły każdemu z uczestników zabranie głosu, nawiązanie bezpośrednich kontaktów z innymi Partnerami Sieci, a także wymianę doświadczeń, wiedzy i opinii w zakresie wdrażania i wspierania innowacji w rolnictwie, produkcji żywności i na obszarach wiejskich.

Niezwykle inspirujące były także wystąpienia Partnerów SIR, którzy podzielili się swoimi doświadczeniami oraz działaniami w zakresie wspierania innowacji. Wśród prelegentów znaleźli się przedstawiciele Instytutu Włókien Naturalnych i Roślin Zielarskich, Akademickiego Centrum Badań i Rozwoju Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie, Mazowieckiego Parku Naukowo-Technologicznego oraz Lokalnej Grupy Działania Ziemi Kraśnickiej.

W trakcie wydarzenia dużo czasu poświęcono także działaniu „Współpraca” w ramach PROW na lata 2014-2020, do którego został uruchomiony drugi nabór. Uczestnicy konferencji mieli okazję wysłuchać przedstawicieli 4 Grup Operacyjnych EPI, które otrzymały wsparcie w ramach pilotażowego naboru do działania: „Agroleśnictwo w Dolinie Zielawy”, „EPI-Boguchwała”, „ModernHatchEPI.eu” oraz „Moja Soja”. Prelegenci opowiadali nie tylko

o założeniach realizowanych projektów ale także o powstawaniu Grup Operacyjnych oraz budowaniu wzajemnych relacji i zaufania.

Pierwsze spotkanie Partnerów SIR zostało bardzo wysoko ocenione przez uczestników, między innymi ze względu na merytoryczne wystąpienia prelegentów, możliwość skorzystania z indywidualnych konsultacji z brokerami innowacji oraz specjalistami ds. innowacji (zatrudnionymi zarówno w Centrum jak i poszczególnych Wojewódzkich Ośrodkach Doradztwa Rolniczego), a także ze względu na przyjazną atmosferę i możliwość swobodnego nawiązywania wzajemnych kontaktów. Uczestnicy konferencji jednogłośnie wyrazili opinię, że takie spotkania powinny być organizowane cyklicznie.

Zdjęcia:

Więcej informacji: <https://sir.cdr.gov.pl/2018/11/16/forum-sieciowanie-partnerow-sir-relacja/>

2. III Forum Wiedzy i Innowacji

Organizator: Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Radomiu

Data: 14-15 listopada 2018 r.

Miejsce: Warszawa

Forma: konferencja

Opis:

W wydarzeniu udział wzięło ponad 190 uczestników w tym przedstawiciele rolników, doradztwa rolniczego, instytutów naukowych oraz wyższych uczelni, a także przedstawiciele instytucji wspierających rozwój polskiego rolnictwa takich jak Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa oraz Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi reprezentowali: Dyrektor Biura Pomocy Technicznej, Pan Krzysztof Rodzik oraz Zastępca Dyrektora Departamentu Strategii, Analiz i Rozwoju, Pan Bogdan Pomianek, który podczas prezentacji przedstawił strategię MRiRW na rzecz rozwoju polskiego sektora rolnego.

Forum było poprzedzone dwudniowymi warsztatami z sieciowania w ramach działającej w Centrum Doradztwa Rolniczego Sieci SIR.

III Forum Wiedzy i Innowacji to spotkanie cykliczne, pozwalające na analizę postępu w dziedzinie innowacji oraz wskazanie nowych wyzwań w powiązaniu z formami współpracy nauki i doradztwa z praktyką z uwzględnieniem zmian WPR, a także działań MRiRW.

Plenarna część Forum prowadzona była w sposób wysoko profesjonalny przez pana profesora Stanisława Krasowicza z IUNG w Puławach, natomiast cztery panele których tematyka obejmowała: innowacyjne rozwiązania wpływające na jakość życia mieszkańców obszarów wiejskich, precyzyjny chów zwierząt, digitalizację w rolnictwie oraz racjonalne gospodarowanie glebą moderowane były przez poszczególnych ekspertów w zakresie w/w zagadnień.

Tegoroczne spotkanie pozwoliło na:

- stworzenie płaszczyzny do dyskusji, wymiany poglądów, doświadczeń, wiedzy i informacji o kierunkach zmian w produkcji rolniczej i przetwórstwie oraz o innowacjach;
- dostarczenie doradcom wiedzy do wykorzystania w pracy z rolnikami;
- stworzenie warunków do nawiązywania kontaktów, mogących w przyszłości zaowocować utworzeniem grup operacyjnych w ramach działania „Współpraca”;
- wskazanie na potrzebę doskonalenia transferu wiedzy do praktyki rolniczej.

Podsumowując przebieg III Forum Wiedzy i Innowacji na uwagę zasługuje zauważalny postęp w zwiększaniu innowacyjności i konkurencyjności polskiego rolnictwa, konieczność pogłębiania współpracy pomiędzy środowiskami naukowymi, doradczymi i gospodarczymi,

a także kontynuacja Forum jako wysoko ocenianą przez uczestników Forum społecznie cenną inicjatywę.

Zdjęcia:

Więcej informacji: <https://www.cdr.gov.pl/aktualnosci/57-cdr-informuje/2818-iii-forum-wiedzy-i-innowacji-2>

3. Innowacyjne proekologiczne metody zwalczania chorób odglebowych w uprawie papryki pod osłonami

Organizator: Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Warszawie

Data: 20 listopada 2018 r.

Miejsce: Klwów

Forma: szkolenie

Opis:

W szkoleniu udział wzięli głównie producenci papryki, borykający się z problemem nadmiernego porażenia gleb przez patogeny glebowe.

Celem spotkania było poszukiwanie proekologicznych i innowacyjnych metod odkażania gleb w uprawie papryki pod osłonami, we współpracy z przedstawicielami jednostek naukowo-badawczych, oraz przedstawienie możliwości korzystania ze wsparcia finansowego, które

oferuje działanie „Współpraca” w ramach PROW 2014-2020 w zakresie uprawy papryki pod osłonami.

Celina Szarek z Mazowieckiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Warszawie, wprowadziła uczestników szkolenia w świat „Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich” oraz w/w działania „Współpraca”.

Idąc ustalonym porządkiem, szeroki zakres informacji na temat walki z drobnoustrojami przy pomocy srebra koloidalnego, przedstawił dr Witold Rzepiński z Wyższej Szkoły Agrobiznesu z Łomży, skupiając dużą uwagę uczestników tą innowacją w uprawie papryki.

Swoją wiedzę i doświadczenie związane z innowacjami w uprawie roślin przedstawili również naukowcy z Instytutu Ogrodnictwa w Skierniewicach. Dr hab. Lidia Sas - Paszt zaprezentowała możliwości wykorzystania mikroorganizmów do walki z chorobami, a dr hab. Czesław Ślusarski podsumował szkolenie przedstawiając nowe rozwiązania wspomnianego problemu.

Zdjęcia:

Więcej informacji: <http://www.modr.mazowsze.pl/index.php/programy-i-projekty-ue/sir/2444-innowacje-w-uprawie-papryki>

4. Innowacje w produkcji trzody chlewnej

Organizator: Lubuski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Kalsku

Data: 23 listopada 2018 r.

Miejsce: siedziba LODR w Kalsku

Forma: szkolenie

Opis:

Szkolenie skierowane zostało dla rolników i doradców z województwa lubuskiego, producentów trzody chlewnej oraz jednostek naukowych zainteresowanych innowacjami w produkcji zwierzęcej. Część wykładową rozpoczął pan Stanisław Piątkowski - *główny specjalista ds. trzody chlewnej i koni* z Kujawsko-Pomorskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Minikowie oddział Zarzeczewo, który przedstawił temat „*Innowacyjnych rozwiązań w budynkach dla trzody chlewnej*”. Następne wystąpienie należało do pana Grzegorza Ignaczewskiego - redaktora miesięcznika rolniczego „Top Agrar Polska”, który przedstawił nam temat „*Jak dofinansować innowacyjne rozwiązania w produkcji zwierzęcej?*”. Ostatnia prezentacja kończąca jednocześnie część teoretyczną szkolenia została przedstawiona przez pana prof. dr hab. Andrzej Myczko z Instytutu Technologiczno-Przyrodniczego w Poznaniu. Tematem wystąpienia profesora były „*Innowacje w zagospodarowaniu odchodów z produkcji trzody chlewnej. Ograniczenie emisji gazów z produkcji zwierzęcej*”.

W następnej części szkolenia odbyła się wizyta w niedaleko odległej Spółce Rolnej Kalsk Sp. z o.o. po biogazowni jako przykład zagospodarowania odchodów zwierzęcych. Oprowadził nas Pan Zdzisław Gintoft - kierownik spółki. Gospodarstwo posiada 2000 tys. sztuk bydła w tym 1200 krów dojnych, wsad do biogazowni stanowi obornik i gnojowica od tych zwierząt. Odpad pofermentacyjny z biogazowni jest odzyskiwany i służy do nawożenia pól.

Zdjęcia:

5. Spotkanie informacyjno – szkoleniowe dla brokerów innowacji oraz pracowników CDR i ODR wspierających prace związane z wdrażaniem działania „Współpraca”

Organizator: Centrum Doradztwa Rolniczego w Brwinowie Oddział w Warszawie

Data: 6-7 grudnia 2018 r.

Miejsce: Brwinów

Forma: spotkanie informacyjno - szkoleniowe

Opis:

Spotkanie dotyczyło istotnych kwestii związanych z działaniem „Współpraca” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 m.in. sposób identyfikacji innowacji w rolnictwie oraz metod tworzenia Grup Operacyjnych, analizę problemów zgłaszanych przez Grupy Operacyjne na etapie sporządzania wniosków o przyznanie pomocy w ramach działania „Współpraca”.

Jednym z bloków tematycznych spotkania była również kwestia proponowanych zmian rozporządzenia dotyczącego działania „Współpraca”, a także tematów szkoleń realizowanych przez ARiMR.

Przedmiotowe spotkanie umożliwiło uczestnikom wymianę doświadczeń oraz dobrych praktyk z zakresu tworzących się Grup Operacyjnych EPI.

Zdjęcia:

6. Poszukiwanie partnerów do działania "Współpraca", inspirowane ekologią

Organizator: Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego z siedzibą w Warszawie

Data: 11-12 grudnia 2018 r.

Miejsce: woj. świętokrzyskie

Forma: wyjazd studyjny

Opis:

W wyjeździe uczestniczyło 40 mieszkańców obszarów wiejskich - rolników, doradców, oraz przedsiębiorców. Uczestnicy odwiedzili:

* **Zagroda Królów** - rodzinne 30 hektarowe gospodarstwo rolne, ekologiczne i agroturystyczne położone we wsi Brzeście w gminie Bliżyn. Głównym kierunkiem działalności jest uprawa borówki wysokiej, bardziej znanej pod nazwą borówka amerykańska, której plantacja ma już 37-letnią tradycję, gdyż właściciele byli jednymi z pierwszych w Polsce jej plantatorów. Posiadają certyfikat GLOBAL G.A.P. co ułatwia im sprzedaż owoców zarówno w kraju, jak i poza jego granicami. W gospodarstwie przerabia się owoce borówki sposobem domowym na przetwory: dżemy, konfitury, galaretki i soki oraz prowadzi ich sprzedaż w ramach rolniczego handlu detalicznego. W okresie zimowym mrożone owoce wykorzystuje się tu do pierogów, naleśników, ciast, bułek oraz do dekoracji tortów. W gospodarstwie hoduje

się też gęś kielecką oraz kury zielononóżki. Hodowli sprzyja położenie gospodarstwa, rozległy teren z przydomowym pastwiskiem przeznaczonym na wolny wybieg dla gęsi oraz kur. Wypasają się tu także owce rasy świniarka. Przy ekstensywnym chowie zwierząt te rodzime rasy dobrze się tu adaptują i sprawdzają.

* **Winnica Płochockich** - w 2005 roku zaczęto zakładanie winnicy, która zajmuje areał ok. 4.5 ha. Dziś, po kilku latach doświadczeń gospodarze są znani jako polski producent wina: udało się stworzyć profesjonalną, niewielką rodzinną winnicę, w której wszelkie kluczowe działania i decyzje należą do właścicieli. W roku 2008 winnica została zarejestrowana w ARR i w chwili obecnej wina polskie są w sprzedaży w kilkudziesięciu miejscach w kraju. W 2010 roku ruszyły prace związane z rozbudową budynków na potrzeby docelowej, odpowiednio dużej piwnicy winiarskiej, właściwie przygotowanej do produkcji wysokojakościowego wina oraz budową infrastruktury towarzyszącej, w postaci salki degustacyjnej i kilku pokoi, tak, aby winiarnia mogła stać się miejscem przyjmowania gości zainteresowanych winem i enoturystyką. Dzięki temu możliwe jest zwiedzanie winnicy.

* **Winnica Sandomierska** - to małe, rodzinne przedsięwzięcie, dzięki czemu właściciele mogą całkowicie oddać się pasji i pielęgnować każdą roślinę z osobna, kontrolować jakość rosnących na niej owoców i robić wszystko, by powstające z nich wina miały w sobie serce, które wkładają w proces produkcji. Historia winnicy sięga 1937 roku. Wtedy 3 ha plantację winorośli prowadził pradziadek właścicieli, jeden z pionierów winoogrodnictwa w regionie. Mimo tego, że tamte nasadzenia nie przetrwały próby czasu, rodzinne tradycje są kontynuowane i od 2004 roku systematycznie testowane są odmiany i dosadzane nowe krzewy. Obecnie winnica areał ok 1,5 ha. Jest to pierwsza oferta agroturystyczna ściśle związana z turystyką winiarską (enoturystyką) w województwie świętokrzyskim. Oprócz winnicy i winiarni w gospodarstwie uprawiane są również inne owoce, warzywa oraz prowadzona jest działalność przetwórczą. Winnica Sandomierska to gospodarstwo agroturystyczne, w którym prowadzone są codzienne prace polowe i działalność ogrodnicza. Goście oprócz atrakcji winiarskich mają możliwość skorzystania z naszego zarybionego stawu, miejsca do grillowania i spotkań przy ognisku.

* **Inkubator przetwórczy w Dwikozach** ma na celu zapewnienie dostępu do infrastruktury niezbędnej do wytwarzania regionalnych produktów na bazie lokalnego surowca i tradycji. Dla producenta żywności korzystanie z infrastruktury inkubatora może być pierwszym etapem na drodze do utworzenia własnego zakładu przetwórczego. Zamiast zaczynać od kosztownej inwestycji związanej z budową nowego zakładu, producent żywności nieprzetworzonej może sprawdzić swoje umiejętności przetwórcze oraz możliwości wprowadzenia na rynek (opakowanie, etykietowanie, dystrybucja i sprzedaż) oryginalnego, własnego produktu w zgodzie z przepisami sanitarnymi.

Zdjęcia:

Więcej informacji: <http://www.modr.mazowsze.pl/index.php/programy-i-projekty-ue/sir/2456-swietokrzyskie-dobre-praktyki>